

Fremsat den 25. februar 2025 af Rosa Lund (EL), Pelle Dragsted (EL), Peder Hvelplund (EL), Trine Pertou Mach (EL), Søren Egge Rasmussen (EL), Leila Stockmarr (EL), Søren Søndergaard (EL), Victoria Velasquez (EL) og Mai Villadsen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om at ændre integrationskravet for anvendelse af udlændingelovens § 19, stk. 7

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte et lovforslag inden udgangen af indeværende kalenderår, der gør det muligt for familiesammenførte voldsudsatte at påberåbe sig udlændingelovens § 19, stk. 7, i afgørelser om inddragelse af deres opholdstilladelse efter et samlivsbrud, også i tilfælde, hvor de ikke har haft mulighed for at udvise vilje til at lade sig integrere.

Formålet med forslaget er at give familiesammenførte voldsudsatte bedre mulighed for at forlade en voldelig partner ved at mindske risikoen for, at de herved mister deres opholdstilladelse.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en redigeret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 38, folketingsåret 2023-24.

Beslutningsforslaget er et af tre forslag om voldsudsatte familiesammenførte, som sambehandles i Folketinget. Forslagene er delt op for at give Folketingets medlemmer mulighed for at forholde sig til de enkelte dele af forslagene frem for et samlet forslag.

Ifølge Socialstyrelsens undersøgelse af vold i nære relationer har næsten halvdelen af kvinder på de danske kvindekrisecentre etnisk minoritetsbaggrund (»Undersøgelse om vold i nære relationer 2022«, Socialstyrelsen, den 27. maj 2022). Disse kvinder bor på krisecentre, fordi de ellers lever i voldelige forhold. Mange af disse kvinder er familiesammenførte med en herboende partner, hvorfor deres opholdstilladelse er samlivsbetiget. Det stiller familiesammenførte voldsudsatte i en sårbar situation, da de risikerer at miste deres opholdstilladelse, hvis de forlader partneren.

Læg hertil, at de herved kan risikere at miste kontakten til deres børn og at blive hjemsendt til lande, hvor fraskilte kvinder er meget dårligt stillede. Det betyder, at mange familiesammenførte voldsudsatte bliver hos deres voldelige partner.

Det er, på trods af at udlændingelovens § 19, stk. 7, faktisk giver myndighederne mulighed for at forlænge eller undlade at inddrage en opholdstilladelse ved et samlivsbrud, hvis dette skyldes vold. Bestemmelsen kommer dog sjældent i brug og er så uigennemskuelig, at det ifølge forskere er de færreste voldsudsatte, der tør løbe risikoen (»Frygt for udvisning binder kvinder til voldelige ægtemænd«, Anika Liversage, Politiken, den 1. december 2021).

En af årsagerne hertil er, at bestemmelsen kun giver mulighed for og altså ikke ret til egen opholdstilladelse, selv når den voldsudsatte kan leve op til bestemmelsens øvrige krav om dokumentation og integrationsvillighed.

Gældende lovgivning

En opholdstilladelse meddelt efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, § 9 c, stk. 1, eller § 9 q, stk. 2, (familiesammenføring af ægtefæller eller faste samlevere) er betinget af, at parret har fælles bopæl. Hvis dette samliv ophører, er der som udgangspunkt grundlag for at inddrage eller nægte at forlænge opholdstilladelsen, fordi denne betingelse for opholdstilladelsen ikke længere er til stede, jf. udlændingelovens § 19, stk. 1.

Det fremgår dog af undtagelsesbestemmelsen i udlændingelovens § 19, stk. 7, at der ved afgørelse om inddragelse af en opholdstilladelse som familiesammenført til en ægtefælle eller fast samlever skal tages særligt hensyn til, om opholdsgrundlaget ikke længere er til stede, som følge af at udlændingen eller dennes barn har været udsat for overgreb, misbrug eller anden overlast m.v. her i landet.

Hvis sådanne årsager er baggrunden for samlivsoophøret, vurderer Udlændingestyrelsen, hvorvidt forholdene er omfattet af udlændingelovens § 19, stk. 7. I givet fald kan Udlændingestyrelsen træffe afgørelse om at forlænge eller at undlade at inddrage opholdstilladelsen.

Når Udlændingestyrelsen behandler en sag herom, skal den voldsudsatte dokumentere voldsudøvelsen, og det skal sandsynliggøres, at det er den reelle årsag til samlivsoophøret. Dertil lægges der vægt på, hvorvidt den voldsudsatte har udvist vilje til at lade sig integrere i det danske samfund, f.eks. ved at være jobsøgende, modtage danskundervisning og deltage aktivt i foreningslivet.

Problemerne ved gældende lovgivning

Mange familiesammenførte kvinder, som lever i voldelige forhold, isoleres både socialt og økonomisk som en del af volden. De kan ikke tale dansk og har intet eller et meget beskedent netværk i Danmark, ofte som et direkte resultat af volden. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd påpeger, at »studier viser, at mænd i forhold til indvandrede kvinder fx bruger taktikker som at hindre adgang til at lære værtslandets sprog og isolerer dem, for at de ikke skal opbygge netværk og lære om deres rettigheder og muligheder« (»Etniske minoritetskvinder og skilsmisse – med fokus på muslimske praksisser«, VIVE, den 14. januar 2020). Derfor kan mange voldsramte i kraft af deres isolation ikke leve op til kravene om at udvise vilje til at lade sig integrere.

Ifølge udlændinge- og integrationsministeren er det allerede muligt for Udlændingestyrelsen i praksis at tage højde for, at manglende integration kan skyldes, at den voldsudsatte isoleres som en del af volden, jf. referatet af 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 38, folketingsåret 2023-24, folketingsstidende.dk, tillæg F, møde 32, kl. 11.43. Det tydeliggør problemets omfang og tydeliggør behovet for en ensartet og tydelig praksis, der stemmer overens med loven, så flere voldsudsatte tør påberåbe sig udlændingelovens § 19, stk. 7, og kan forlade deres voldelige ægtefælle.

Ændringsforslag til gældende lovgivning

For at sikre voldsramte bedre mulighed for at forlade en voldelig partner skal der ikke være et integrationskrav som forudsætning for opretholdelse af ens opholdstilladelse efter udlændingelovens § 19, stk. 7. Herved vil voldsramte ikke skulle dokumentere deres velvilje til at lade sig integrere, da mange netop er blevet isoleret som en del af volden og derfor ikke har haft forudsætningen for at vise denne velvilje.

Skriftlig fremsættelse

Rosa Lund (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at ændre integrationskravet for anvendelse af udlændingelovens § 19, stk. 7.

(Beslutningsforslag nr. B 120)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.